

9. bekkur

Skólanámskrá Víðistaðaskóla
Námssvið og námsgreinar

Skólaárið 2022 - 2023

Skólanámskrá Víðistaðaskóla.
Útgefin 2022.
Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf) og birt á heimasíðu skóla.
© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.
Ábyrgð: Hrönn Bergþórsdóttir (skólastjóri Víðistaðaskóla)

Útgefandi: Víðistaðaskóli (Hafnarfjarðarbær)
Hrauntunga 7
220 Hafnarfjörður

netfang: vidistadaskoli@vidistadaskoli.is
veffang: <http://www.vidistadaskoli.is>

Efnisyfirlit

I. Skólastarf 9. bekkjar	5
I.1. Samantekt kennslu í 9. bekk	6
I.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk	6
I.3. Kennsluáðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 9. bekk	9
I.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	10
I.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	10
II. Náms svið og námsgreinar	11
Lykilhæfni	12
I. Íslenska.....	15
I.1. Talað mál, hlustun og áhorf.....	18
I.2. Lestur og bókmenntir.....	18
I.3. Ritun	20
I.4. Málfræði.....	20
2. Erlend tungumál.....	23
2.1. Enska.....	25
2.2. Danska	29
3. List- og verkgreinar	32
3.1. Myndlist / Listir og sköpun.....	34
3.2. Heimilisfræði.....	35
3.3. Textílmennt	36
3.4 Teikning	37
3.5 Grímugerð.....	37
3.6 Popplisr	38
3.7 Skúlpúr.....	38
3.8 Hönnun og handverk.....	38
3.9 Tálgað og tengt við skóginn	Error! Bookmark not defined.
3.1. tónmennt.....	39
4. Náttúrugreinar.....	41

4.0 Náttúrufræði.....	42
5. Samfélagsgreinar	44
5.2. Jafnrétti og lífsleikni.....	45
5.3. Landfræði og saga.....	46
6. Skólaíþróttir.....	48
6.1. Íþróttir	50
6.2. Sund.....	52
7. Stærðfræði.....	53
7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði.....	58
7.2. Tölur, reikningur og algebra	59
7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	61
8. Valgreinar.....	63
Lokaorð	66

I. Skólastarf 9. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélaginu megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árganginum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu. Unnið er samkvæmt markmiðum aðalnámskrár grunnskóla. Í skólanámskrá eru þau viðmið sem lögð eru til grundvallar á mati á námshæfni nemanda í lok árgangs.

Kaflinum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluáðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

I.1. Samantekt kennslu í 9. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	6
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	4 4
3. List- og verkgreinar	<i>A Listgreinar:</i> 3.1. Sjónlistir -myndmennt/listir og sköpun 3.2. <i>B Verkgreinar:</i> 3.3. Heimilisfræði 3.4. Hönnun og smíði 3.5. Textílmennt 3.6. Spil	2 2
4. Náttúrugreinar	4.1. Eðlis- og efnavísindi 4.2. Jarð- og störnufraði 4.3. Lífvísindi 4.4. Umhverfismennt	4
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
6. Samfélagsgreinar	6.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði 6.2. Jafnrétti og lífsleikni 6.3. Landfræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	5
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	6
8. Val	8. Valgreinar	3
Alls		37

I.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnpáttar menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnpáttar menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnpáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> Efla sjálfstraust og jákvæða sjálfsmynd Heilbrigt matarræði Heilbrigðar svefnvenjur Forvarnir í vímuefnamálum Kynfræðsla
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> Nám við hæfi hvers nemanda Bera virðingu fyrir öllum án tillits til kyns, útlits, kynhneigðar, trúarbragða, þjóðernis og félagsstöðu Bæði kyn í nemendaráði
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> Umhyggja fyrir umhverfi, fólki og dýrum Efla ábyrgð nemenda á eigin námi Efla þekkingu á grundvallarréttindum, ábyrgð og skyldum fólks í lýðræðissamfélagi Efla gagnrýna og sjálfstæða hugsun Hópvinna með hverjum sem er Kosningar í nemendaráð Bekkjjarfundir

Grunnpáttur menntunar	Áhersluatriði
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> ● Efla lesskilning ● Efla miðlameynt (sjónvarp, tölvur og net) og noti miðlana á gagnrýnan hátt ● Sækja sér upplýsingar á mismunandi formi ● Koma hugsunum sínum á framfæri á aðgengilegan hátt
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> ● Vinna með hugtakið sjálfbærni ● Hringrás efna og mikilvægi sjálfbærrar þróunar til að viðhalda lífi á jörðinni ● Umhverfismál á heimsvísu t.d. nýting auðlinda og sanngjörn skipting þeirra ● Grænfáninn, flokka og endurvinna, endurnýta, passa upp á orkuna, vinna úti með umhverfið ● Upplifa og skoða umhverfið
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> ● Hugsanir útfærðar og komið á framfæri á fjölbreytilegan hátt ● Hæfileikum fundinn farvegur og hver og einn fái notið sín sem einstaklingur og sem hluti af heild ● Efla sköpunargleði, frumkvæði og frumleika ● Leikur er mikilvæg námsaðferð þar sem sköpunargleði nemenda fær notið sín

I.3. Kennsluáðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 9. bekk

i. Kennsluáðstæður

Námsgreinar eru kenndar í stofum viðkomandi kennara. Fyrirlestrasalur er notaður þegar árgangurinn er saman eða þegar gestafyrirlesari kemur. Nemendur vinna einstaklingsvinnu, þaravinnu og hópvinnu.

ii. Kennsluáætlanir

Kennsluáætlanir er að finna á heimasíðu skólans www.vidistadaskoli.is. Símat fer fram allt skólaárið.

iii. Náms- og kennslugögn

Kennslubækur, ritföng og önnur skólagögn eru nemendum að kostnaðarlausu.

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none"> Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). Aðgangur að tölvum, spjöldum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	<ul style="list-style-type: none"> Nemendur fá þau ritföng sem þarf til starfsins í upphafi skólaárs. Hver nemandi ber ábyrgð á því sem hann fær afhent.

I.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagiöf.

Foreldrar eru boðaðir til haustfundar í september og skólastarf vetrar kynnt. Í október og febrúar eru foreldrar/forráðmenn boðaðir í foreldrasamráð (viðtal), ásamt barni þeirra.

Á hverjum föstudegi fá foreldrar póst um ástundun nemanda.

Heimanám er aðgengilegt í Mentor og upplýsingar um námsmat eru birtar í Mentor jafnóðum yfir skólaárið.

Bekkjartenglar eru fyrir hvern bekk og sjá þeir um aðrar upptökur bekkjarins.

I.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum).

Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. **Leiðsagnarmat.**

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum að ná árangri. Í þessum árgangi er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- Símat – þar sem vinna nemenda er reglulega metin út frá gefnum markmiðum.
- Kaflapróf
- Verkefni metin
- Heimavinna

b. **Stöðumat.**

Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með viðtali nemanda og foreldra með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

b. **Lokamat:**

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

II. Náms svið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í sjö skilgreind náms svið og eitt opið (val) en hverju náms sviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert náms svið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju náms sviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námsskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggis og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

Lykilhæfni

Lykilhæfni er annar hluti þeirrar hæfni sem skólastarf stefnir að samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla (2011/2013). Lykilhæfni er almenn hæfni nemenda og er óháð einstökum námssviðum eða námsgreinum. Hún felur í sér atriði eins og virkni nemenda til að tjá sig, færni í að vinna með öðrum og taka almennt ábyrgð á eigin námi. Viðmið um lykilhæfni gefa til kynna áherslur um hæfni sem nemendur eiga að geta tileinkað yfir skólaárið. Lykilhæfni skiptist í fimm undirþætti og eru þeir nefndir lykilþættirnir fimm og skal gefið mat, einkunn, fyrir hvern lykilþátt fyrir sig. Fyrir hvern lykilþátt eru skilgreind nokkur viðmið sem lýsa getu sem nemendur eiga að vera búnir að tileinka sér í lok skólaárs. Það er ákvörðun skóla hvort lykilhæfni sé gefin fyrir árganginn í heild sinni (1x), hvert námssvið (8x) eða hverja námsgrein (um 20x) en alltaf eru sömu viðmiðin notuð.

a. Hæfniviðmið og matskvarðalýsingar út frá A-D matskvörðum

Fyrir árganginn gilda eftirfarandi hæfniviðmið um lykilhæfni sem eru sameiginleg fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar auk matskvarða fyrir hvern lykilþátt og eiga við öll námssvið bekkjarnámskrárinnar:

Lykilþættirnir fimm	Efnisþættir með viðmiði fyrir hvern lykilþátt. Við lok skólaárs geti nemandi:	A	B	C
TJÁNING OG MIÐLUN	<ul style="list-style-type: none"> tjáð hugsanir sínar, hugmyndir, upplýsingar og tilfinningar með fjölbreyttum leiðum myndað sér skoðun og tjáð sig um hugmyndir og upplýsingar sem upp koma, tekið þátt í skoðanaskiptum um viðfangsefni og rökstutt mál sitt fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali notað fjölbreyttar aðferðir í kynningum og sýnt öryggi og vandvirkni við að miðla þekkingu sinni 	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum af miklu öryggi . Fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla vel við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	Tekið virkan þátt í samræðum og gert vel grein fyrir skoðunum sínum. Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri af nokkru leyti .
SKAPANDI OG GAGNRÝNIN HUGSUN	<ul style="list-style-type: none"> spurt spurninga og farið fjölbreyttar leiðir við efnistöð og úrvinnslu verkefna sett sér skilgreind viðmið um árangur beitt gagnrýni og skapandi hugsun við úrlausn verkefna á uppbyggilegan hátt gagnrýnt gefnar upplýsingar með rökum og dregið ályktanir 	Spurt spurninga og unnið sjálfstætt af miklu öryggi við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert sér vel grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér vel aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið mjög	Spurt spurninga og unnið sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert sér grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið vel með upplýsingar á	Spurt spurninga og unnið að einhverju leyti sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert að hluta grein fyrir hvað liggur að baki árangri og að hluta nýtt aðferðir til að efla sterkar

	<ul style="list-style-type: none"> fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum 	vel með upplýsingar á gagnrýnan hátt og fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.	gagnrýnan hátt og oft fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.	hliðar sínar. Unnið að vissu marki með upplýsingar á gagnrýnan hátt og stundum fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni.
--	---	---	---	--

Lykilþættir fimm, frh.	Efnisþættir með viðmiði fyrir hvern lykilþátt. Við lok skólaárs geti nemandi:	A	B	C
SJÁLFSTÆÐI OG SAMVINNA	<ul style="list-style-type: none"> sýnt frumkvæði í námi sínu og sjálfstæði í vinnubrögðum nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar og byggja upp jákvæða sjálfsmynd unnið í hóp og tekið þátt í jákvæðum samskiptum við aðra í námi og félagsstarfi verið virkur og skilið ábyrgðina við að vera þátttakandi í samfélagi tekið leiðsögn og gagnrýni á uppbyggilegan hátt og sett eigin gagnrýni fram á sanngjarnan máta útfært og tekið þátt í samfélagsverkefni með öðrum á lýðræðislegan hátt 	Sýnt mikið frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið mikla ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram vel skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.	Sýnt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.	Sýnt nokkurt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið að vissu marki ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Að einhverju leyti tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝSINGA	<ul style="list-style-type: none"> tamið sér gagnrýni á mismunandi upplýsingar og skilji hvað felst í ábyrgri notkun upplýsinga við eigið nám notað fjölbreytta miðla við skipulag, nýsköpun, þróun og framsetningu upplýsinga og hugmynda notað heimildir og upplýsingar á siðferðislega verjandi hátt í námi, í eigin lífi og á rafrænum samskiptamiðlum 	Nýtt sér vel ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra af öryggi .	Nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra.	Stundum nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra að vissu marki .
ÁBYRGÐ OG MAT Á EIGIN NÁMI	<ul style="list-style-type: none"> nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum útfært markmið, fylgt þeim eftir og lagt mat á það í lokin hvernig til tókst 	Nýtt sér vel sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært markmið í námi,	Nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært markmið í námi,	Nýtt sér að vissu marki sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum.

	<ul style="list-style-type: none"> • lagt mat á árangur sinn í námi og endurskoðað markmið sín með hliðsjón af viðmiðum	fylgt þeim eftir og lagt af öryggi mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	fylgt þeim eftir og lagt mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	Stundum útfært markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt að einhverju leyti mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.
--	--	---	--	--

I. Íslenska

Námshæfni – viðmið um hæfni í íslensku

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku	P	L	V
Talað mál, hlustun og áhorf:	<p>Við lok árgangs geti nemandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hefur náð nokkrum tökum á viðeigandi talhraða og fasi, gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, svo sem um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas með viðtakanda í huga, nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti og rökstutt þær, nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni, geti hlustað á gagnrýninn hátt t.d. á fréttir og annað fræðilegt efni og myndað sér skoðun. <p>Matsviðmið í tengslum við lestur bókmennta.</p>		x	
Lestur og bókmenntir:	<p>Við lok árgangs geti nemandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá, hraðlesið bækur eftir íslenska og erlenda höfunda, lesið bækur frá ýmsum tímum s.s.Íslendingasögur og nútíma-bókmenntir, ljóð o.fl. skilið mikilvægi þess að geta lesið og eftl eigið læsi með lestri námsefnis og sjálfvöldu yndislestrarefni m.a. valið og beitt mismunandi aðferðum við lestur, greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og lesið sér til ánægju og fróðleiks, 		x	x
		x	x	x

<ul style="list-style-type: none"> • gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda, • lesið, túlkað, metið og fjallað um bókmenntir frá ýmsum tímum og gert sér grein fyrir gildi þeirra, • beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, aðal-og aukapersónur, tíma og umhverfi, • notað algeng hugtök í bragfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið s.s. rím, stuðla, mynd, líkingar, lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum, • leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og tekið afstöðu til þeirra, • unnið úr tölulegum og myndrænum upplýsingum, • valið sér lesefni til gagns og ánægju og gert sér grein fyrir gildi þess. <p>Matsviðmið tengjast lestri bókmennta.</p>			X	
	X		X	
	X		X	
	X		X	
	X		X	
		X		X
<p><i>Ritun: Við lok árgangs geti nemandi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær, • beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar, • tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti t.d. bréf, umsóknir, ritgerðir o.fl. og hefur í huga blæbrigðaríkt mál við ritun, áttað sig á mun á talmáli og ritmáli og beitt sköpunarmætti tungumálsins. • beitt reglum um réttiritun, hefur náð nokkuð góðu valdi á stafsetningu, • valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og að nokkru leyti málsniði við hæfi. 			X	
	X		X	
	X		X	
	X		X	X
	X		X	
	X		X	X

<ul style="list-style-type: none"> • skrifað rafrænan texta og tengt texta, mynd og hljóð eftir því sem við á, gert útdrátt úr efni sem hann hefur lesið. <p>Matsviðmið tengist hvers konar ritun og framsetningu efnis.</p>	x	x	x
<p><i>Málfræði:</i> <i>Við lok árgangs geti nemandi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • beitt helstu málfræðihugtökum, • flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér málfræðilegar upplýsingar sem þar er að finna, • áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og setningahluta og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra, • notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og geri sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni, • áttað sig á skyldleika íslensku við önnur mál og að tungumál, þar á meðal íslenska, breytast sífellt. • gert sér grein fyrir mikilvægi góðrar færni í máli, ábyrgð sinni við að bæta mál sitt og geti nýtt þekkingu sína á íslenskri málfræði. <p>Matsviðmið tengjast hæfni nemenda til að nýta þekkingu sína á málfræðilegum þáttum tungumálsins.</p>	x	x	x

I.1. Talað mál, hlustun og áhorf

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

Nemendur geti tjáð sig frjálsglega frammi fyrir skólafélögum sínum, sagt frá eigin reynslu og upplifun t.d. eftir leiksýningar, kvikmyndir og lestur bóka. Nemendur geti endursagt og/eða lesið upphátt sögur og ljóð með góðum framburði. Nemandi geti sagt frá hvernig hann hafi komist að tiltekinni niðurstöðu og rökstutt hana.

Nemandi geti hlustað á tiltölulega flókið efni og skráð jafnóðum hjá sér athugasemdir eða minnisatriði. Hann þjálfist í að horfa og hlusta á gagnrýninn hátt á fréttir, umræðuþætti og auglýsingar í fjölmiðlum. Hann þjálfist í að hlusta á ýmiss konar upplestur, geti nýtt sér fræðslu- og skemmtiefni og annað margmiðlunarefni á netinu til ýmiss konar úrvinnslu. Hann tileinki sér viðeigandi framkomu þegar hlustar er t.d. á upplestur eða frásagnir.

I.2. Lestur og bókmenntir

Tímafjöldi: 2 tímar á viku (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Bókmenntir
- Ljóð
  - Bragfræði:
Ljóðstafir, rím, kveður, bragliðir.
  - Myndmál:
Líkingar, bein mynd, túlkun o.fl.
- Lesnar bókmenntir frá ýmsum tímum

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gísla saga
- Úr myrkrinu
- Akam, ég og Annika
- Ýmis fjölrít; bragfræði, lesskilningur o.fl.
- Yndislestrarbækur frá ýmsum tímum

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn frá kennara
- Hópvinna

- Einstaklingsvinna
- Heimavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðlagð námsefni í báðar áttir m.a. í samvinnu við sérkennara
- Valin verkefni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Nemandi þarf að geta beitt þekkingu sinni í sjálfstæðri vinnu
- Nemandi geti lesið á gagnrýninn hátt og myndað sér skoðun á því sem þeir lesa
- Nemandi geti gert grein fyrir þeim tilfinningum sem ákveðinn texti hefur á hann, taki þátt í umræðum um lesna texta, geti lesið töflur og myndrit og tengt niðurstöður við ákveðin verkefni
- Nemandi geti nýtt sér heimildir til að auka orðaforða sinn og efla lesskilning og geti gert útrátt úr efni sem hann hefur lesið
- Nemandi geti unnið með öðrum
- Nemandi beri ábyrgð á vinnu sinni í tímum og heimavinnu

b. Námsþæfni:

- Nemandi geti tekið munnleg próf
- Nemandi geti skilið og nýtt sér ýmis hugtök úr bókmenntum
- Nemandi geti skilað skriflegum ritgerðum
- Nemandi geti unnið með bókmenntir og verkefni þeim tengdum
- Nemandi geti tjáð sig í mæltu og rituðu máli og komið skoðunum sínum á framfæri á skýran hátt

I.3. Ritun

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Nemendur geti tjáð sig skriflega, rökstutt skoðanir sínar og skrifað fyrir ólíka viðtakendur
- Nemendur geti nýtt sér fjölbreytilegt málfrá og orðaforða íslensks máls
- Nemandi geti gengið frá eigin texta m.a. bréfum, umsóknum, ritgerðum og lýsingum á lýtalausán hátt. Geti skrifað um eigin reynslu og náð góðum tókum á að skrifa útdrætti og endursagnir úr munnlegu og skriflegu efni. Vinni úr ýmsum heimildum og læri undirstöðuatriði heimildaritun. Þjálfist í að leita að og skoða efni á netinu sem þeir geti nýtt í ritunarvinnu.

ii. Náms efni: Ýmis fjölrít

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Tímaritgerðir
- Heimaritgerðir
- Styttri ritanir um ýmis málefni
- Ferliritun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Mismunandi kröfur í ritun við hæfi hvers og eins

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Nemendur geti notað orðabækur
- Nemandi kunni skil á málsgrein, efnisgrein, upphafi, miðju og endi
- Nemandi skrifi efni samkvæmt fyrirmælum
- Nemandi temji sér að nota gott og blæbrigðaríkt málfrá og nýti reglur stafsetningar og greinarmerki
- Nemandi geti tekið afstöðu og rökstutt hana í rituðu máli

b. Náms hæfni:

- Nemendur vinni heimaverkefni og tímaverkefni sem metin eru til einkunna

I.4. Málfræði

Tímajöföldi: 2 tímar á viku (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnið í námsgreininni eru:

- Orðflokkar:
- Sagnorð: Tíðir, persóna og tala, veikar, sterkar, kennimyndir, hjálpar-og aðalsagnir, myndir sagna, persónulegar og ópersónulegar sagnir, áhrifs-og áhrifslausar sagnir, hættir sagna
- Óbeygjanleg orð: Atviksorð, samtengingar, forsetningar, nafnháttarmerki
- Merkingarfræði:
- Orðtök og málshættir
- Hlutstæð og óhlutstæð orð
- Margræð orð
- Tilfinningaorð
- Líkingarorð

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málið í mark – Sagnorð og Óbeygjanleg orð
- Kveikjur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Innlögn frá kennara*
- *Hópvinna*
- *Einstaklingsvinna nemenda*
- *Heimavinna*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Aðlagð námsefni í báðar áttir m.a. í samvinnu við sérkennara*
- *Valin verkefni*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- *Nemandi geti beitt þekkingu sinni í sjálfstæðri vinnu*
- *Nemandi geti unnið með öðrum*
- *Nemandi beri ábyrgð á vinnu sinni í tímum og heimavinnu*

- *Nemandi geti nýtt sér reglur málfræðinnar í ræðu og riti*
- b. Náms hæfni:
- *Nemandi geti tekið skrifleg próf*
  - *Nemandi geti skilið og nýtt sér málfræðireglur*

2. Erlend tungumál

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum	P	L	V
<i>Hlustun:</i>	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tileinkað sér flest atriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan náms- og þekkingarviðs hans. • fylgst nokkuð vel með efni í fjöl- og myndmiðlum. • hlustað eftir helstu upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim 	x	x	
<i>Lesskilningur:</i>	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • aflað sér upplýsinga úr texta við hæfi, greint aðalatriði frá aukaatriðum • lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum. • lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki. • lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi. 	x	x	x
<i>Samskipti:</i>	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum. • sýnt fram á að hann er samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, skiljanlegum framburði og áherslum. • tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í. • tekist á við kunnulegar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum. 	x	x	x
<i>Frásögn:</i>	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tjáð sig skipulega með undirbúið efni sem hann þekkir. • flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust. 	x	x	x
<i>Ritun:</i>	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • skrifað samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á. 	x	x	

<ul style="list-style-type: none"> • sýnt fram á nokkuð góð tæk á orðaforða og meginreglum málnotkunar. • tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu. • leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflíð njóta sín. 	x	x	
<i>Menningar-læsi:</i> Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> • sýnt fram á að hann þekkir til mannlífs og menningar á helstu ensku málsvæðunum. • getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins 	x		
	x	x	

2.1. Enska

Tímafjöldi: 4 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í ensku	P	L	V
Hlustun:	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl sem tengist viðfangsefnum námsviðs og nýtt sér í ræðu og riti fylgst með efni í fjöl- og myndmiðlum og geta sagt frá því eða unnið úr því á annan hátt hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim 	x	x	
Lesskilningur:	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum lesið sér til fróðleiks rauntexa t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum Lesið sér til gagns almenna texta með nokkuð fjölpættum orðaforða Fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu lesið sér til gagns auðlesnar bækur og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar 	x	x	
Samskipti:	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, skiljanlegum framburði og áherslum tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í 	x	x	

	<ul style="list-style-type: none"> • tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda 	x	x	
Frásögn:	<p>Við lok árgangs geti nemandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir • flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi • samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra 	x	x	
Ritun:	<p>Við lok árgangs geti nemandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrifað lipran samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á • sýnt fram á góð tók á orðaforða og meginreglum málnotkunar • tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu • Leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndaflíð njóta sín 	x	x	
Menningar- læsi	<p>Við lok árgangs geti nemandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • sýnt fram á að hann þekkir til mannlífs og menningar á helsu ensku málsvæðunum • getur greins á milli helstu afbrigða tungumálsins 	x	x	
Námshæfni:	<p>Við lok árgangs geti nemandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekið þátt í samvinnu um ýmis konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitsemi • Beitt lyklnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu • Nýtt sér algengustu hjálpartæki ss. uppflettirit, orðabækur, veforðasöfn og leitarvélar • Beitt sjálfsmati og tekið þátt í jafningjamati með stuðningi frá kennara 			

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Lestur*
- *Hlustun*
- *Talmál*
- *Málotkun*
- *Ritun*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Spotlight 9 lesbók*
- *Spotlight 9 vinnubók*
- *The Body*
- *The Woman Who Disappeared*
- *Smásögur*
- *Kvikmyndir*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Fyrirlestrar*
- *Innlögn*
- *Hópavinna*
- *Heimavinna*
- *Kynningar*
- *Hlustun*
- *Talþjálfun*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Möguleiki á að fá léttari léttlestrabækur*
- *Málfræði A,B,C fyrir nemendur sem þurfa betri grunn*
- *Nemendur sem eru getumiklir geta fengið að taka námsefni næsta árs samhliða sínu námi.*
- *Auka ítarefni fyrir getumeiri nemendur*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- *Ástundun í tíma metin*

- *Að nemandi geti nýtt þekkingu sína við ýmis verkefni*
- *Að nemandi geti unnið sjálfstætt*
- *Að nemandi getur unnið með öðrum*
- *Að nemandi beri ábyrgð á heimanámi sínu*

b. Námshæfni:

- *Skrifleg próf*
- *Munnleg próf*
- *Hlustunarpróf*
- *Hópverkefni*
- *Fyrirlestrar*
- *Kynningar*
- *Ritanir*

2.2. Danska

Tímafjöldi: 4 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í dönsku	P	L	V
Hlustun:	Við lok árgangs geti nemandi;			
	<ul style="list-style-type: none"> skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum 	X	X	
			X	
		X	X	X
Lesskilningur:	Við lok árgangs geti nemandi;			
	<ul style="list-style-type: none"> lesið sér til gagns auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf og áhugamál sem innihalda algengan orðaforða skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra fundið lykilupplýsingar í texta lesið sér til gagn auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki 	X	X	
		X	X	
		X	X	
		X	X	
Samskipti	Við lok árgangs geti nemandi;			
	<ul style="list-style-type: none"> nýtt sé málið í samskiptum í kennslustundum 		X	X
Frásögn:	Við lok árgangs geti nemandi;			
	<ul style="list-style-type: none"> tjáð sig um daglegt líf. flutt og undirbúið kynningu á tilbúnu eða frumsömdu. 	X	X	X
		X	X	X

Ritun:	Við lok árgangs geti nemandi;			
	<ul style="list-style-type: none"> skrifað stuttan texta um efni sem hann þekkir 	X	X	

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lestur
- Ritun
- Hlustun
- Talmál
- Málnotkun

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Tak lesbók og vinnubók B
- Dejlige Danmark lesbók og vinnubók
- Málfræðiefni
- Hlustunarefni
- Ritunarverkefni
- Kvikmyndir
- Léttlestrarbækur
- Efni af vefnum
- Ýmis forrit til tungumálakennslu

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn og kynning sem kennari sér um.
- Lestur námsefnis
- Vinnubókarvinna
- Myndbönd
- Umræður, para- og hópavinna
- Sköpun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur með lestraörðuleika fá stuðning.
- Lögð eru fyrir skapandi verkefni við hæfi hvers og eins.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

- Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Frammistaða og þátttaka í tímum metin.
- Munnlegar og skriflegar umsagnir.

b. Náms hæfni:

Mat lagt á:

- munnleg, verkleg og skrifleg verkefni nemenda.
- Vinnusemi í tímum.
- Verkefnaskil
- Þátttaka í umræðum.
- Samvinnu, hópavinnu.

3. List- og verkgreinar

Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum	B	L	V
Myndlist/listir og sköpun:	<p>Við lok 9. bekkjar á nemandi að geta;</p> <ul style="list-style-type: none"> nýtt sér grunnþætti listsköpunar í eigin vinnu beitt hugtökum og heitum sem tengjast aðferðum verkefna hverju sinni. unnið með tví- og þrívíð form. unnið myndverk byggða á þekkingu í litafræði og mynduppbyggingu. þekkt myndlistarstefnur, listamenn og hönnun unnið í hugmyndavinnu og skissugerð unnið myndverk og útskýrt vinnuferlið á einfaldan hátt. tileinkað sér vönduð vinnubrögð og frágang, virðingu fyrir efnum og áhöldum. 	X X X	X X X X X X	 X X
Heimilisfræði:	<p>Við lok 9. bekkjar á nemandi að geta;</p> <ul style="list-style-type: none"> skilið mikilvægi góðrar umgegni og hreinlætis við matargerð hafa aukið skilning sinn og þekkingu á heimilishaldi geta beitt helstu matreiðsluaðferðum. skilið mikilvægi þess að flokka úrgang. greint frá viðbrögðum við slysum á heimilum 	x x	x x x	x x x
Skartgripasmíði	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi velur aðferðir, efni og verkfæri við hæfi, og sýnir rétta og ábyrga notkun verkfæra. Nemandi útskýrir hugmyndir sínar með frihendis- og grunnteikningu. Nemandi hagnar verkefni út frá efni, fagurfræði, tækni, umhverfi, notkun og endingu. 	x x	x x x	x x x
Textílmennt	<p>Við lok 9. bekkjar á nemandi að geta:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rökstutt eigið val á textílefni eftir viðfangsefni Getur beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar. Getur unnið með snið og uppskriftir og áætlað efnispörf Beitt skapandi og gagnrýnni hugsun í hönnun og textílvinnu. Lagt mat á eigin vinnubrögð Unnið á saumavél 			

3.1. Myndlist / Listir og sköpun

2 stundir á viku, kennt í lotum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- *Litafræði*
- *Hugmyndavinna*
- *Formfræði*
- *Mótun*
- *Listasaga*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Ýmsar myndlistarbækur og efni af netinu.*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Innlögn og kynning*
- *Sýnikennsla*
- *Jafningjafræðsla*
- *Fyrirlestur*
- *Myndbönd*
- *Umræður*
- *Tilraunir*
- *Uppgötvunarnám*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Sýnikennsla*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- *Frammistaða og virkni í tímum er metin*
- *Munnlegar og skriflegar umsagnir*

b. Námsþæfni:

- *Myndræn verkefni metin*
- *Vinnusemi*

- Verklagni
- Hugmyndavinna
- Vinnuferlið

3.2. Heimilisfræði

2 stundir á viku, kennt í lotum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Kennsla í verklegri heimilisfræði.
- Geta unnið sjálfstætt eftir uppskriftum og geta stækkað eða minnkað uppskriftir.
- Kunna skil á mismunandi mælitækjum.
- Skilja nauðsyn hreinlætis við matargerð.
- Skilja nauðsyn heilbrigðra lífshátta og tengsl þeirra við heilsufar.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Heimilisfræðistofan.
- Innlögn.
- Sýnikennsla.
- Ljósrituð verkefni.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer fram í heimilisfræðistofunni.
- Innlögn og kynning.
- Umræður.
- Sýnikennsla.
- Jafningjafræðsla.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Mismunandi eldunar- og bakstursaðferðir.
- Sýnikennsla.
- Jafningjafræðsla.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Frammistaða og virkni í tímum er metin.
- Skriflegar umsagnir.

Námshæfni:

- Verklagni.
- Vinnusemi.
- Samvinna.
- Hreinlæti og snyrtimenska.

3.3. Textílmennt

1 x 80 mín. á á viku, kennt í lotum.

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Taka upp snið.
- Geta saumað á saumavél
- Hugmyndavinna
- Endurnýta textíl
- Samfélagsverkefni
- Rökstutt eigin val á textílefni og verkefni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Bækur og blöð sem tengjast greininni.
- Vefsíður

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn og kynning
- Einstaklingskennsla
- Sýnikennsla
- Rifjað upp þær aðferðir sem nemendur hafa lært í textílmennt
- Kenna nemendum að raunera hugmyndir sínar
- Kenna nemendum að nota þekkingu sína til að búa til verkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum

og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Sýnikennsla*
- *Jafningjafræðsla*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Hæfniviðmið:

- Rökstutt eigið val á textílefni eftir viðfangsefni
- Beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílafurða
- Beitt skapandi og gagnrýnni hugsun í hönnun og textílvinnu
- Lagt mat á eigin vinnubrögð
- Nýtt margvíslega miðla til að afla upplýsinga eða aðferðir við hönnun
- Gert grein fyrir endurnýtingu og efnisveitum

Námshæfni:

- *Verkefni metin*
- *Hugmyndavinna*
- *Vinnuferlið*
- *Frumkvæði*
- *Vinnusemi*

3.4 Málun

2 stundir á viku, kennt í lotum.

Nemendur rifja upp og þjálfast í að beita litafræðinni í málverki

Námsmat – Nemendur geti:

- Notað mismunandi aðferðir og efni við eigin sköpun
- Tileinkað sér vönduð vinnubrögð og frágang, virðingu fyrir eignum og áhöldum
- Verið sjálfstæð í vinnubrögðum
- Tileinkað sér góða umgengni

3.5 Pappamassi

2 stundir á viku, kennt í lotum.

Nemendur kynnast viðfangsefninu grímugerð þar sem þeir hanna sína eigin grímu.

Námsma – Nemendur geti:

- Notað mismunandi aðferðir og efni við eigin sköpun
- Tileinkað sér vönduð vinnubrögð og frágang, virðingu fyrir eignum og áhöldum
- Verið sjálfstæð í vinnubrögðum
- Tileinkað sér góða umgengni

3.6 Popplist

2 stundir á viku, kennt í lotum.

Nemendur mála mynd á striga með akrýllitum

Námsmat sem liggur til grundvallar að nemandi:

- Þekki myndlistarstefnuna popplist og helstu listamenn sem unnu í þeim stíl.
- Geti leitað sér upplýsinga á netinu og unnið sjálfstætt
- Vinni myndverk byggða á þekkingu í litufræði.
- Tileinki sér vönduð vinnubrögð og frágang, virðingu fyrir eignum og áhöldum
- Tileinki sér góða umgengni.

3.7 Mótun

2 stundir á viku, kennt í lotum.

Nemendur kynnist ýmsum eignum til notkunar í hönnun sinni, s.s gifsí og steypu.

Námsmat sem liggur til grundvallar að nemandi:

- Þjálfist í hugmyndavinnu og skissugerð
- Geti leitað sér upplýsinga á netinu og unnið sjálfstætt
- Vinni með ýmskonar efni í hönnun sinni
- Tileinki sér vönduð vinnubrögð og frágang, virðingu fyrir eignum og áhöldum
- Tileinki sér góða umgengni

3.8 Skartgripasmíði

6x2 stundir á viku, kennt í lotum

Í áfanganum kynnst nemendur því hvað felst í hönnun og smíði skartgripa.

Farið verður yfir ferlið frá hugmynd til fullnunnis gripa. Skoðuð verða tæknileg atriði sem þarf að hafa í huga þegar skartgripur er hannaður og raunveruleg dæmi skoðuð og rædd. Skoað verður menningar- og samfélagslegt gildi skartgripa auk sjálfbærni og endurnýtingu. Nemendur prufa mismunandi efni svo sem látún og eir.

Nemendur spreyta sig á verkfærum gullsmíða og gæta að vinnustellingum meðan þeir prufa að vinna úr mismunandi málum.

Námsmat sem liggur til grundvallar að nemandi:

- Tileinki sér vönduð vinnubrögð og virðingu fyrir efnivið.
- Sýni rétta og ábyrga notkun verkfæra.

- Nemandi útskýrir hugmyndir sínar með frihendis- og grunnteikningu.
- Nemandi þekki mikilvægi sjálfbærni við efnisnotkun.
- Tileinki sér góða umgengni og frágang.

3.1. tónmennt

Tímafjöldi: 1x80 mín á viku, kennt í lotum sem valgrein.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hljóðfæri og hljóðfærahópar*
- Samsöngur og samspil.*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Valið námsefni frá kennara.*
- *Þau hljóðfæri sem eru til staðar í kennslustofunni.*
- *Spjaldtölvur*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Hópkennsla*
- *Einstaklingskennsla*
- *Sýnikennsla*
- *Uppgötvunarnám*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Sýnikennsla*
- *Sjónrænar/Myndrænar útskýringar*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Lykilhæfni: Frammistaða í tímum metin.   Náms hæfni: Virkni í tímum metin.

4. Náttúrugreinar

Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum	B	L	V
Lífvisindi:	<p>Við lok árgangs geti nemandi;</p> <ul style="list-style-type: none"> gert grein fyrir hvernig niðurstöður rannsókna hafa haft áhrif á tækni og atvinnulíf í nánasta umhverfi og samfélagi og hvernig þær hafa ekki haft áhrif, tekið þátt í skipulagi og unnið eftir verk- og tímaáætlun hóps við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi, dregið upp mynd af því hvernig menntun, þjálfun, starfsval og áætlanir um eigið líf tengjast breytingum á umhverfi og tækni. beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingsstigsins, framkvæmt og útskýrt sérhannaðar eða eigin athuganir úti og inni, lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt, aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr heimildum á íslensku og erlendum málum, beitt vísindalegum vinnubrögðum, s.s. tilraunum og athugunum á gagnrýninn hátt, við öflun upplýsinga innan náttúruvísinda, kannað áreiðanleika heimilda með því að nota hand- og fræðibækur, Netið og aðrar upplýsingaveitur, gefið skýringar á og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum, dregið ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn. skoðað og skráð atburði eða fyrirbæri sem snerta samspil manns og umhverfis, í framhaldi tekið virkan þátt í gagnrýnni umfjöllun um málið og gert tillögur um aðgerðir til bóta, rætt af skilningi eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélags og tekið dæmi úr eigin lífi, útskýrt hlutverk helstu líffæra og líffærakerfa mannlíkamans, gerðir frumna, líffæri þeirra og starfsemi, útskýrt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð með ábyrgri neyslu og hegðun, útskýrt hvað einkennir lífsskilyrði manna og hvað felst í því að taka ábyrgð á eigin heilsu, útskýrt hvernig fóstur verður til og þroskast, hvað felst í ábyrgri kynhegðun og rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og 			
			X	X
			X	X
			X	X
			X	X
			X	X
			X	X
			X	X
			X	X
		X		X
		X		X

andlegu heilbrigði, bæði sín og annarra,

x

4.0 Náttúrufræði

Tímafjöldi: 4 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lífvísindi
- Eðlisvísindi

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Mannlíkaminn (Kynlíf, kærleikur og vímuefni).*
- *Eðlisfræði 2 og 3 að hluta.*
- *Lífheimurinn*
- *Hreint haf, rafbók á mms.is.*
- *Vinnublöð, fræðslumyndefni, tilraunaverkefni, verklegir þættir og annað sem styður við umfjöllunarefnið hverju sinni er sett jafnóðum inn á classroom.*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Fyrirlestrar*
- *Sköpun*
- *Uppgötvunarnám*
- *Vinnubókarvinna*
- *Umræður og samræður*
- *Tilraunir og skýrslugerð*
- *Fræðslumyndefni mikið notað.*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Nemendur með lestrarerfiðleika geta fengið hljóðbæku.r*
- *Nemendur geta fengið að lesa örlestra og fyrirlestra fyrir kennara einan eða skilað ritgerð í stað fyrirlesturs í einhverjum tilvikum.*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- *Fylgst er með nemendum við vinnu og fyllt inn í gátlista/sóknarkvarða um samvinnu/vinnu við verklegaræfingar.*
- *Samtöl við nemendur um ábyrgð og fleira*

b. Náms hæfni:

- *Próf*
- *Afrakstur vinnu*
- *Vnna við verklegar æfingar*
- *Verkefni metin*
- *Heimavinna*
- *Tímavinna*

5. Samfélagsgreinar

Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum	P	L	V
Jafnrétti og lífsleikni:	<p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sýnt ábyrgð, virðingu og reglusemi. Haft styrk til að mæta kröfum og áskorunum daglegs lífs. Verið búinn undir líf og starf í lýðræðislegu þjóðfélagi. Haft skilning á samfélaginu og hlutverki einstaklingsins í því. 	x	x	x
Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði:	<p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Haft þekkingu á sjálfum sér og öðrum. Þekkt mismunandi lífsgildi. Haft skilning á ólíkum trúarbrögðum í heiminum. 	x	x	x
Saga:	<p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Þekkt helstu breytingar í sögu Íslands á 20. öldinni. Þekkt kalda stríðið og áhrifavalda þess. Þekkt aðdraganda varnarsamnings við Bandaríkin. Kannað sögu tækninýjunga og vísinda síðustu hundrað ár sem hafa opnað nýjar leiðir. Kannað og rætt hvernig ýmis málefni hafa verið bundin stjórnmalaflokkum og önnur ekki. Rætt byggðastefnu eftir stríð, árangur og markmið. Rætt uppbyggingu velferðarkerfis á Íslandi. Þekkt sjálfstæðisbaráttu nýlenduríkja. Þekkt deilur í Mið-Austurlöndum. Þekkt Ísland í nútímanum. 	x	x	x
Landafræði:	<p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Þekkt sögu og uppbyggingu jarðar. Notað bauganet jarðar við nákvæma staðsetningu. Þekkt á heimskorti nöfn og legu heimsálfa og úthafa. Þekkt stærstu fjallgarða og mestu fljót jarðar. Þekkt legu miðbaugs, heimskaupsbauga, póla, daglínu og núll lengdarbaugs. Þekkt innri gerð jarðar í grófum dráttum. Skilið í grófum dráttum þróun yfirborðs jarðar í jarðsögunni. Þekkt hvernig veðrun og rof verður af völdum vinda, vatns og 	x	x	x

jökla.			
• Þekkt að greina á milli endurnýjanlegra auðlinda og forða (t.d. jarðefnaeldsneytis).	x		x
• Skilið hvernig vindar verða til.	x	x	x
• Þekkt mestu hafstrauma jarðar, orsök þeirra og áhrif á loftslag strandsvæða.	x		x
• Þekkt áhrif semframkvæmdir manna hafa á höfin, t.d. ofveiði og mengun.	x		x
• Skilið að úrkoma orsakast af því að rakt loft rís og kólnar.	x		x
• Þekkt mikilvægi vatnsorku (fallvatna og jarðhita) á Íslandi og hvernig hún er nýtt.	x		xx
• Þekkt borgarmyndun og þróun hennar.	x		x
• Þekkt helstu áherslur í umhverfismálum.	x		x

5.2. Jafnrétti og lífsleikni

Tímafjöldi: 1 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Lífsleikni
- Jafnrétti

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ýmis gögn og fræðsluefni frá Landlækni og SAFT
- Örugg saman
- SMT - reglur
- Að sitja fil
- Efni frá kennara
- Bekkjarfundir
- Heimildarmyndir
- Jafnréttisfræðsla frá Jafnréttisstofu

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn og fyrirlestur

- Vinnubókarvinna
- Umræður
- Verkefni
- Sköpun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur sem eiga við lestrarörðugleika hafa aðgang að hljóðbók
- Nemendur með námsörðuleika fá einstaklingsmiðuð verkefni og námsmat

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Fylgst er með nemendum við vinnu og fyllt inn í gátlista/sóknarkvarða um samvinnu/vinnu við verklegar æfingar
- Eftirfylgni við nemendur
- Samtöl við nemendur

b. Náms hæfni:

- Verkefni
- Vinna í tímum
- Heimavinna
- Vinnubók

5.3. Landfræði og saga

Tímafjöldi: 3 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Landfræði
- Saga

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Um víða veröld- Jörðin. Höf. Hilmar Egill Sveinbjörnsson
- Frelsi og velferð – saga 20. Aldar II
- Heimildamyndir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Innlögn og fyrirlestur*
- *Vinnubókarvinna*
- *Umræður*
- *Verkefni*
- *Ritgerð*
- *Kynning*
- *Sköpun*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Nemendur sem eiga við lestrarörðugleika hafa aðgang að hljóðbók*
- *Nemendur með prófkvíða fá lengdan prófkvíða og sérúrræði*
- *Nemendur með námsörðuleika fá einstaklingsmiðuð verkefni og námsmat*
- *Nemendur geta fengið að lesa fyrirlestra / kynningar fyrir kennara einan eða skilað ritgerð í stað fyrirlesturs í einhverjum tilvikum*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- *Fylgst er með nemendum við vinnu og fyllt inn í gátlista/sóknarkvarða um samvinnu/vinnu við verklegar æfingar*
- *Eftirfylgni við nemendur*
- *Samtöl við nemendur*

b. Námsþæfni:

- *Próf*
- *Kynning / ritgerð*
- *Verkefni*
- *Vinna í tímum*
- *Heimavinna*
- *Vinnubók*

6. Skólaíþróttir

Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

a. Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnis- þáttur	Hæfni- þættir	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs geti nemandi
Líkamsvitund, leikni, afkastageta		<ul style="list-style-type: none"> ● gert æfingar sem reyna á loftháð þol í íþróttum ● gert æfingar sem reyna á loftfirt þol í íþróttum ● framkvæmt æfingar sem efla kraft, hraða og viðbragð ● gert æfingar sem reyna á loftfirt þol í sundi ● gert æfingar sem reyna á loftháð þol í sundi
		<ul style="list-style-type: none"> ● framkvæmt styrktaræfingar sem reyna á hámarksgetu og úthald í kyrrstöðu og hreyfingu ● framkvæmt stöðluð próf til að meta þrek og þol í íþróttum eins og 6 mínúta hlaup ● gert æfingar sem reyna á loftháð þol í íþróttum eins og að hlaupa ákveðinn hring um nærumhverfi skólans ● gert æfingar sem reyna á loftháð þol í sundi og geti synt 500m með a.m.k. 3 mismunandi sunaðferðum ● tekið þátt í stöðluðum tímatökum í 100m bringusundi ● tekið þátt í stöðluðum tímatökum í 50m skriðsundi ● tekið þátt í stöðluðum tímatökum í 25m baksundi ●
		<ul style="list-style-type: none"> ● geti synt leikni og synt 50 m skriðsund ● þekkt helstu leikreglur í mismunandi íþróttagreinum sem stundaðar eru hér á landi

		<ul style="list-style-type: none"> ● mæti í tilskildum fatnaði í íþrótt- og sundtíma
		<ul style="list-style-type: none"> ● gert sér grein fyrir mikilvægi heilbrigðs lífennis og hreinlætis
		<ul style="list-style-type: none"> ● skilið mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttaiðkun ● skilið mikilvægi hreinlætis í tengslum við sundiðkun ● iðkað íþróttir og leiki á skólalóð og/eða í nærsamfélagi

Efnis- þáttur	Hæfni- þættir	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs geti nemandi
Félags- legir þættir og samvinna		<ul style="list-style-type: none"> skilið mikilvægi leikreglna í íþróttum, farið eftir þeim og sýnt háttvísi í leik
		<ul style="list-style-type: none"> skilið mikilvægi þess að fara eftir reglum og fyrirmælum kennarans í íþróttum skilið mikilvægi þess að fara eftir reglum og fyrirmælum kennarans í sundi
		<ul style="list-style-type: none"> gert sér grein fyrir gildi samvinnu í leik og keppni

Efnis- þáttur	Hæfni- þættir	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs geti nemandi
Öryggi og skipulag		<ul style="list-style-type: none"> farið eftir umgengnisreglum í íþróttahúsum og fylgt fyrirmælum kennara og starfsmanna
		<ul style="list-style-type: none"> farið eftir öryggis- og umgengnisreglum í sundlaugum og fylgt fyrirmælum kennara og starfsmanna
		<ul style="list-style-type: none"> geti stungið sér af bakka, sýnt kafsund og troðið marvaða

Grunnþættir menntunar í skólaíþróttum

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í skólaíþróttum:

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar Að nemandi
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> hreyfi sig alla daga vikunnar. taki þátt í æfingum og leikjum sér til ánægju ásamt því að efla eigið líkamshreysti. taki þátt í íþróttum og sundi til að efla félagsleg tengsl og samvinnu við samnemendur. að nemendur taki ábyrgð á eigin heilsu og skilji mikilvægi svefns, rétttrar næringar og daglegrar hreyfingar.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> stundi fjölbreytta hreyfingu s.s. íþróttir, sund eða útivist sem eru án fordóma á skólatíma og í nærsamfélagi.

	<ul style="list-style-type: none"> • hafi fengið kynningu á sem flestum íþróttagreinum. • fái tækifæri, óháð kyni, til að njóta styrkleika sinna í íþróttum og sundi og ýta þar með undir jákvæða sjálfsmynd nemenda
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI :	<ul style="list-style-type: none"> • fái tækifæri að velja sér æfingu eða leiki sem hann hefur áhuga á og er við hæfi. • hafi tækifæri til að koma með tillögur að æfingum eða leikjum eða hafa áhrif á skipulag kennslu þegar við á. • hafi jafnan rétt á við aðra að stunda hreyfingu í a.m.k. 3 svar í viku í 40 mín. í senn.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> • þekki áhrif þjálfunar á helstu líffæri eins og hjarta og lungu en einnig á vöðva- og taugakerfið. • læri að taka sigri jafnt sem tapi og sýni íþróttamannslega framkomu. • taki þátt í leikjum sem styrkja samvinnu og samskipti nemenda. • þekki og fylgi leikreglum og geti skorið úr ágreiningi ef upp kemur
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> • fái tækifæri til að velja leik eða hreyfingu sem honum finnst áhugaverð og skemmtileg. • hafi jákvæða upplifun af íþróttaiðkun og skilji mikilvægi reglubundinnar hreyfingar. • sé meðvitaður um gildi æfinga og leikja, leggi sig ávallt fram og sé virkur og áhugasamur í íþróttatímum og sundi.
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> • fái tækifæri til að búa til, útskýra eða hanna reglur eða leik • fái tækifæri til að sjá um upphitun og skipuleggja kennslustund í íþróttum og sundi einn eða í hóp.

6.1. Íþróttir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: Ein 40 mínútna kennslustund að jafnaði á viku yfir skólaárið.

Áhersla er lögð á að nemandi þjálfist og öðlist aukna færni í mismunandi sundaðferðum.

i. Viðfangsefni í náminu

- **Grunnþættir líkams- og hreyfiproska**
  - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- **Líkams- og heilsurækt**
  - Styrktaræfingar, stöðvaþjálfun, útihlaup, þrekpróf, þolpróf
- **Knattleikir**
  - Knattspyrna, handknattleikur, körfuknattleikur, blak,
- **Spaðaíþróttir**

- Badminton, tennis, bandý
- **Leikir**
  - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, sparkó, samvinnuleikir, ratleikir
- **Áhaldafimleikar**
  - Gólfæfingar, stökk yfir hest / kistu / kubbur, sveiflur í köðlum
- **Frjálsíþróttir**
  - Hlaup, stökk, köst, víðivangshlaup, boðhlaup
- **Sértækir námsþættir**
  - Skólámót í leikjum, íþróttagreinum, frjálsum, sundi, skólaþrekmót, göngu- og hjólaferðir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **Áhöld í íþróttasal**
  - **Minni áhöld:** Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
  - **Stærri áhöld:** Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- **Áhöld í skóla og á skólalóð**
  - **Minni áhöld:** Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
  - **Stærri áhöld:** Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- **Kennsla í íþróttahúsi**
  - **Íþróttasalur**
- **Kennsla utanhúss**
  - **Skólalóð og nærumhverfi**

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- **Kennsluaðferðir**
  - Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaræfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, áfangaðþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, kannanir, hópvinna.
  - Í það og tengd tæki, hljóðkerfi

6.2. Sund

Tímafjöldi: Ein 40 mínútna kennslustund að jafnaði á viku yfir skólaárið.

Áhersla er lögð á að nemandi þjálfist og öðlist aukna færni í mismunandi sundaðferðum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í sundi eru:

- Að nemandi auki þekkingu sína og færni í mismunandi sundaðferðum, á æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu. Auk þess bæti samhæfingu, liðleika, þol, kraft, viðbragð og hraða.
- Að nemandi taki þátt og þjálfist í björgunar- og kafsundi ásamt stungum.
- Að nemandi læri að bera virðingu fyrir þörfum og getu samnemanda.
- Að nemandi geri sér grein fyrir mikilvægi öryggis- og umgengnisreglna sundstaða.
- Að nemandi fái tækifæri til að bæta félagsþroska sinn og samskiptahæfni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **Áhöld í sundlaug**
  - flotbelti, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar, núðlur, björgunardúkka

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- **Kennsla fer fram í**
  - Sundhöll Hafnarfjarðar
  - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- **Heimanám (foreldrar)**
  - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- **Kennsluaðferðir**
  - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautbrautir, hópvinna, samvinna, sköpun
  - kennslutafla á bakka

7. Stærðfræði

Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í stærðfræði	P	L	V
Efnisflokkur 1: Að geta spurt og svarað með stærðfræði	Við lok árgangs geti nemandi:			
	<ul style="list-style-type: none"> Unnið stærðfræðileg verkefni einn eða í hópi þar sem hann þarf að útskýra, túlka og rökstyðja hugsun sína fyrir öðrum með því að beita skapandi hugsun, ígrundun og nota tungumál stærðfræðinnar 	x	x	x
	<ul style="list-style-type: none"> Greint milli einstakra tilvika og alhæfinga í stærðfræðilegum útskýringum. Sett fram, túlkað og gagnrýnt nokkrar gerðir myndrita 	x	x	x
Efnisflokkur 2: Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar	Við lok árgangs geti nemandi:			
	<ul style="list-style-type: none"> Notað hugtök og táknmál stærðfræðinnar til að setja fram, tákna og leysa hversdagsleg og fræðileg vandamál. 	x	x	
	<ul style="list-style-type: none"> Rætt um ólíkar lausnir og nýtt hjálpartæki til stærðfræðilegra verka. Valið og notað margvísleg verkfæri þar með talin tölvutækni, gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum. 	x	x	
Efnisflokkur 3: Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar	Við lok árgangs geti nemandi:			
	<ul style="list-style-type: none"> Unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð með markvissum spurningum. 	x	x	x
	<ul style="list-style-type: none"> Skrifað texta um eigin vinnu með stærðfræði undirbúið og flutt munnlega kynningu á niðurstöðum sínum. 	x	x	x
	<ul style="list-style-type: none"> Tekist á við verkefni út umhverfinu eða samfélaginu þar sem þarf að afla upplýsinga, meta þær og finna lausnir. 	x	x	x
	<ul style="list-style-type: none"> Lesið viðeigandi stærðfræðilegan texta og skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar 	x	x	x
	<ul style="list-style-type: none"> Tileinkað sér vönduð vinnubrögð við uppsetningu og úrvinnslu dæma. 			

Efnisflokkur 4: Tölur og reikningur	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • Unnið með rauntölur og reiknað með ræðum tölum. • Greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum. • Notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum. • Reiknað vexti og vaxtavexti. • Nýtt sér samhengi og tengsl reikniðgerðanna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim. • Unnið með stórar og litlar tölur og breytt þeim á staðalform. Geti beitt margföldun og deilingu við útreikninga talna á staðalformi. • Notað slump og námundun til að segja til um líklega lausn viðfangsefnis. • Haft fullt vald á forgangsröð aðgerða. • Beitt tíma og hraðaútreikningum. 	x x x x x x x x x	x x x x x x x x x	
Efnisflokkur 5: Algebra	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • Notað algebru til að tákna samband stærða með formúlum • Rannsakað mynstur og alhæft um þau. • Leyst fyrsta stigs jöfnur með einni óþekktri stærð. • Leyst orðadæmi með því að setja upp og leysa fyrsta stigs jöfnur með einni óþekktri stærð. • Gert skýran greinarmun á jöfnu og stærðu. 	x x x x x x x x	x x x x x x x x	
Efnisflokkur 6: Rúmfræði og mælingar	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • Notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll, einslögun til að teikna og greina rúmfræðilega hluti. • Mælt ummál, flöt og rými og reiknað stærð þeirra og útskýrt hvað felst í mælihugtakinu. • Breytt á milli mælieininga í metrakerfinu og notað mælikvarða. • Mælt og reiknað rúmmál og yfirborðsflatarmál þrístrendinga, ferstrendinga og sívalninga. • Reiknað flatarmál hringgeira og lengd boga. • Breytt um mælieiningar þar sem það á við. • Notað mælikvarða og unnið með hlutföll og einslaga form. 	x x x x x x	x x x x x x	
Efnisflokkur 7: Tölfræði og líkindi	Við lok árgangs geti nemandi <ul style="list-style-type: none"> • Kunnað skil á hugtökunum úrtak, tíðni, hlutfallstíðni, tíðnidreifing, meðaltal, miðgildi og tíðasta gildi. 	x x	x x	x x

<ul style="list-style-type: none"> • Dregið ályktanir af tölfræðilegum gögnum greint villur og metið ályktanir annarra á gagnrýninn hátt. • Aukið færni sína í að meta líkur, bæði fræðilegar líkur og líkur leiddar af tilraunum. 	x	x	x
	x	x	x
	x		

Tímafjöldi: 6 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru: Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

Tölur:

Veldareikningur

Staðalform

Rökfræði og mengi

Reglur og reikningur

Almenn brot

Tugabrot og prósentur

Hlutföll

Ferningstölur - ferningsrót

Tímareikningur

Vegalengd og hraði

Meðalhraði

Algebra:

Einfalda stæður

Leysa einfaldar jöfnur

Jöfnur

línuleg föll

empírísk föll

Rúmfræði:

Yfirborðsflatarmál og rúmmál

Ferstrendingar

Sívalningar

Þrístrendingar

Hringir og hyrningar

Tölfræði:

Líkindi

Úrtak

Háður og óháður atburður í líkindareikningi

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 2A
- Skali 2B
- Almenn stærðfræði II valdar blaðsíður
- 8-10 bækur, valið efni úr
- Valin verkefni af kennara t.d. þrautir
- Vasareiknir
- Tölvur, spjaldtölvur.
- Tölvuforrit s.s. exel

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennari útskýrir og leiðir umræður frá töflu
- Nemandi vinnur einstaklingslega eða í hópum við ákveðin viðfangsefni og kennari gengur á milli og aðstoðar
- Nemandi vinni heima til að ljúka við verkefni og til aukinnar þjálfunar
- Nemandi vinni með öðrum hópverkefni sem metin eru.
- Nemandi vinni markvisst við lausn þrauta
- Nemandi kynni fyrir öðrum niðurstöður sínar úr stærri verkefnum

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemandi sem vinnur hraðar fær að vinna á sínum hraða og tekur kannanir reglulega til að athuga stöðu sína
- Nemandi sem nær ekki hæfniviðmiðunum vinnur verkefni við hæfi í samvinnu við sérkennara.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Nemandi þarf að geta gert munnlega grein fyrir þeirri leið sem hann fer til að fá lausn.
- Nemandi vinni í samstarfi við aðra þar sem skapandi framsetning er metin
- Nemandi þarf að bera ábyrgð á þrautamöppu, raða rétt í hana og vinna eftir fyrirfram gefnum fyrir mælum
- Nemandi ber ábyrgð á vinnu sinni í tímum og heimavinnu

b. Náms hæfni:

- Nemandi tekur próf úr námsþáttum, hefur a.m.k. tvö tækifæri til þess að bæta sig í hverjum þætti.

- *Nemandi vinni verkefni sem metin eru til einkunnar*
- *Nemandi taki lokapróf / bætingarpróf úr námsefni annarinnar, þar sem allir námsþættir eru í boði og nemandi geti valið þá þætti sem hann vill bæta sig í.*

7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

Tímafjöldi: 6 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Unnið stærðfræðileg verkefni einn eða í hópi þar sem hann þarf að útskýra, túlka og rökstyðja hugsun sína fyrir öðrum með því að beita skapandi hugsun, ígrundun og nota tungumál stærðfræðinnar
- Greint milli einstakra tilvika og alhæfinga í stærðfræðilegum útskýringum.
- Sett fram, túlkað og gagnrýnt nokkrar gerðir myndrita
- Notað hugtök og tákni stærðfræðinnar til að setja fram, tákna og leysa hversdagsleg og fræðileg vandamál.
- Rætt um ólíkar lausnir og nýtt hjálpartæki til stærðfræðilegra verka.
- Valið og notað margvísleg verkfæri þar með talin tölvutækni, gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum.
- Unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð með markvissum spurningum.
- Skrifað texta um eigin vinnu með stærðfræði undirbúið og flutt munnlega kynningu á niðurstöðum sínum.
- Tekist á við verkefni út umhverfinu eða samfélaginu
- þar sem þarf að afla upplýsinga, meta þær og finna lausnir.
- Lesið viðeigandi stærðfræðilegan texta og skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á tákni stærðfræðinnar
- Tileinkað sér vönduð vinnubrögð við uppsetningu og úrvinnslu dæma.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 2A og 2B
- Valin verkefni þar sem nemandi þarf að rökstyðja lausn sína
- Verkefni þar sem túlka þarf texta yfir á tákni stærðfræðinnar (lesdæmi)
- Valin hópverkefni

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópverkefni þar sem þarf að kynna og útskýra verkefnið fyrir öðrum
- Umræður milli nemenda og milli nemenda og kennara
- Skriflegur rökstuðningur við lausn viðfangsefna
- Munnlegar kynningar á verkefnum

- Nemendur þjálfast í að setja viðfangsefnin vel upp og vanda vinnubrögð

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Röðun í hópa sé fjölbreytileg
- Hver og einn hafi jafnan rétt til að tjá sig munnlega og skriflega
- Aðstæður séu þannig að sem flestir hafi kjark til að tjá sig

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- Samvinna
- Tjáning
- Skapandi framsetning sé metin bæði munnleg og skrifleg.
- Ábyrgð á skilum verkefna

b. Námsþæfni:

- Próf (skrifleg, munnleg og hóppróf) og verkefni

7.2. Tölur, reikningur og algebra

Tímafjöldi: 6 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár)

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Unnið með rauntölur og reiknað með ræðum tölum.
- Greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum og þekki tákn þeirra : N, Z, Q, R.
- Notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum.
- Reiknað vexti og vaxtavexti.
- Nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgerðanna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim.
- Unnið með stórar og litlar tölur og breytt þeim á staðalform.
- Geti beitt margföldun og deilingu við útreikninga talna á staðalformi.
- Notað slump og námundun til að segja til um líklega lausn viðfangsefnis.
- Haft fullt vald á forgangsröð aðgerða.
- Kunnað skil á samlagningarandhverfum, margföldunarandhverfum og þekki hlutleysu í samlagningu og margföldun.
- Beitt tíma og hraðaútreikningum og breytt km/klst í m/sek

- Notað algebru til að tákna samband stærða með formúlum
- Geti beitt aðferðum við að reikna og teikna línuleg föll.
- Þáttað einfaldar stærður.
- Margfaldað inn í sviga
- Rannsakað mynstur og alhæft um þau.
- Leyst fyrsta stigs jöfnur með einni óþekktri stærð.
- Leyst orðadæmi með því að setja upp og leysa fyrsta stigs jöfnur með einni óþekktri stærð.
- Gert skýran greinarmun á jöfnu og stærðu.
- Notað víxlreglu, tengireglu og dreifireglu til að einfalda táknaðsamstæðu.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Skali 2A og 2B*
- *Spjaldtölvur*
- *Valdar bls. úr Almenn stærðfræði II*
- *Vasareiknir*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Kennari útskýrir og leiðir umræður frá töflu*
- *Nemandi vinnur einstaklingslega eða í hópum við ákveðin viðfangsefni og kennari gengur á milli og aðstoðar*
- *Nemandi vinni heima til að ljúka við verkefni og til aukinnar þjálfunar*
- *Nemandi vinni með öðrum hópverkefni sem metin eru.*
- *Nemandi vinni markvisst við lausn þrauta*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Nemandi sem vinnur hraðar fær að vinna á sínum hraða og tekur kannanir reglulega til að athuga stöðu sína*
- *Nemandi sem nær ekki hæfniviðmiðunum vinnur verkefni við hæfi út frá einstaklingsmiðuðu námsefni í samvinnu við deildarstjóra og/eða sérkennara.*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- *Nemandi fær metið góðan rökstuðning fyrir lausn sinni*
- *Vönduð vinnubrögð metin*

b. Náms hæfni:

- *Kaflapróf, prófað úr námsþáttum kaflanna. Nemandi fær a.m.k. tvö tækifæri til að sýna kunnáttu sína og bæta sig í námsþáttum.*
- *Ýmis aukaverkefni einstaklingslega eða í samvinnu við aðra metin.*

7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi

Tímafjöldi: 6 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll, einslögun til að teikna og greina rúmfræðilega hluti.*
- *Mælt ummál flöt og rými og reiknað stærð þeirra og útskýrt hvað felst í mælihugtakinu.*
- *Reiknað flatarmál hringgeira og lengd bogar.*
- *Breytt um mælieiningar þar sem það á við.*
- *Notað mælikvarða og unnið með hlutföll og einslaga form.*
- *Kunnað skil á hugtökunum úrtak, tíðni, hlutfallstíðni, tíðnidreifing, meðaltal, miðgildi og tíðasta gildi.*
- *Safnað gögnum, flokkað þau, unnið úr þeim og nýtt sér fjölbreytt myndrit við framsetningu.*
- *Dregið ályktanir af tölfræðilegum gögnum greint villur og metið ályktanir annarra á gagnrýnn hátt.*
- *Aukið færni sína í að meta líkur, bæði fræðilegar líkur og líkur leiddar af tilraunum*
-

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Skali 2A og 2B*
- *Almenn stærðfræði II valin dæmi*
- *Valin verkefni frá kennara*
- *Spjaldtölva*
- *Vasareiknir*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

- *Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:*
- *Kennari útskýrir og leiðir umræður frá töflu*
- *Nemandi vinnur einstaklingslega eða í hópum við ákveðin viðfangsefni og kennari gengur á milli og aðstoðar*
- *Nemandi vinni heima til að ljúka við verkefni og til aukinnar þjálfunar*
- *Nemandi vinni með öðrum hópverkefni sem metin eru.*

- Nemandi kynni fyrir öðrum niðurstöður sínar úr stærri verkefnum

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Aðlagð námsefni í báðar áttir í samvinnu við sérkennara.*
- *Valin verkefni úr námsefninu.*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

a. Lykilhæfni:

- *Nemandi geti safnað upplýsingum og sett þau upp í myndrit á skapandi hátt.*
- *Nemandi geti túlkað niðurstöður á skapandi og gagnrýnin hátt*
- *Nemandi geti áætlað rými ýmissa algengra hluta*

b. Námsþæfni:

- *Skrifleg kaflapróf, prófað úr námsþáttum þar sem nemandi fær a.m.k. tvö tækifæri til þess að sýna kunnáttu sína í þætti.*
Skriflegt lokapróf, þar sem allir námsþættir koma fyrir og nemandi fær að velja þá þætti til þess að bæta.
- *Hópverkefni*

8. Valgreinar

Þessi hluti bekkjarnámskrár er háður því að valgreinar séu kenndar í árgangi og á þá fyrst og fremst við 8.-10. bekk. Kynning valgreina hér á eingöngu við þær valgreinar sem kenndar eru af skólanum sjálfum eða skólakerfinu í Hafnarfirði í heild sinni, þ.e. valgreinar utan skóla eru ekki kynntar nema sem almennur þáttur. Þá eru ekki gerð námsþæfniviðmið fyrir valgreinar í heild sinni heldur eingöngu lýst þeim námsgreinum sem eru kenndar.

Meginmarkmið valgreina er að færa nemendum möguleika til að nema og læra og viðfangsefni sem þeim bjóðast ekki í skyldunámi en tengjast áhugasviðum þeirra, framtíðarstörfum og öðrum persónulegum þáttum.

Aðrir skólar / annað nám

Samkvæmt grunnskólalögum er hægt er að fá annað nám í viðurkenndum skólum og/eða æfingar hjá íþróttafélögum metnar sem valgrein, t.d. tónlistarskóli, dansskóli, félagslíf, sjálfboðastarf og íþróttafélög. Nemandi getur að hámarki fengið 4 valtíma skólaársins metna sem annað val. Að hausti þurfa nemendur að skila staðfestingu um annað nám.

Kvikmyndaval (80 mín) Birkir Már

Kvikmyndir eru hornsteinn í nútímamenningu og eru fyrirbæri sem flestir geta tengt við. Í áfanganum horfa nemendur á kvikmyndir úr flestum flokkum kvikmynda eins og t.d. Casablanca, Star Wars og Lord of the Rings. Nemendur fá síðan fyrirlestur fyrir og eftir hverja mynd þar sem farið er yfir ákveðið þema, kostnaðaráætlun, skemmtilegar staðreyndir og fleira. Áfanganum verður stýrt í gegnum Classroom þar sem nemendur fá aðgang að glærum, aukaefni ef slíkt á við og geta þar tekið þátt í umræðum um myndina ef þess sé óskað. Námsmat: Ástundun/Þátttaka, Lokið/Ólokið.

Enska hraðferð fyrir 9.bekk (2x 40 mín / 80mín alls) Birkir Már

Þetta er undirbúningur fyrir nemendur sem vilja stunda enskunám sem er kennt í 10.bekk og ljúka þannig við skyldunámið í ensku að vori í 9.bekk. Aðeins þeir nemendur sem hafa B, B+ og A í ensku mega velja þessa grein og þurfa enskukennarar að samþykkja að nemandi hafi fullnægjandi hæfni. Þetta er einungis fyrir nemendur sem stefna á framhaldsskólaáfangar þegar þeir eru komnir í 10.bekk. Námsmat: Virkni og frammistaða nemenda í tímum. Leiðsagnarmat og lokamat.

Franska (40 mín) Sigrún Erna

Kennd verða undirstöðuatriði í frönsku og frönsk menningar verður sömuleiðis kynnt fyrir nemendum. Kennsluefni eru myndbönd, ljósrit og fleira. Námsmat verður bæði virkni í tímum, leiðsagnarmat og lokamat.

Fótboltinn (40 mín) Kristmundur Guðmundsson

Nemendur ræða um og skrifa um ýmis efni sem tengjast enska boltanum.

Hæfniviðmið:

- Að nemandi geti tekið þátt í skoðanaskiptum og fært rök fyrir máli sínu og geti tekið tillit til sjónarmiða viðmælenda.

- Geti tjáð sig skipulega og sagt skoðun sína.
- Geti skrifað samfelldan texta um efni sem hann hefur þekkingu á.
- Námsmat: Virk þátttaka í tímu, styttri og lengri ritunarverkefni

Stærðfræði hraðferð fyrir 9.bekk (80mín) Stefán Helgi

Þetta er stærðfræði 9. og 10. bekkjar og kennt á tvöföldum hraða í 9.bekk. Aðeins þeir nemendur sem hafa B, B+ og A í stærðfræði í 8.bekk mega velja þessa grein og þurfa stærðfræðikennarar að samþykkja að nemandi hafi fullnægjandi hæfni. Þetta er hugsað fyrir nemendur sem stefna á framhaldsskólaáfangar þegar þeir eru komnir í 10.bekk.

Námsmat: Reglulegar kannanir og bætingapróf í lok hvorrar annar.

Víðóskaupið fyrir 10.bekk (40 mín) Kennari óskráður

Nemendur þurfa að vera ábyrgir og metnaðarfullir og geta unnið sjálfstætt. Farið verður yfir íslenska og erlenda grínþætti í sketsaformi, unnið að upplýsingaöflun, handritagerð, upptöku, klippingu og öðru sem tengist myndbandagerð. Lokaverkefnið er hið árlega Víðóskaup sem sýnt verður á árshátíð unglingadeildar.

Námsmat: Umsögn sem m.a. byggir á virkni og sjálfstæði.

Fatahönnun (80 mín) Kristín Högna Garðarsdóttir

Megináhersla er lögð á að nemendur læri að nýta sér þær aðferðir sem notaðar eru til að sníða og sauma einfaldar flíkur af ýmsum gerðum. Læri að vinna með tilbúin snið og tilbúin grunnsnið. Læri að breyta og gera við eldri flíkur. Saumaðar eru t.d. pils, boli, hettupeysu, leggings eða einfaldan kjól. Lögð er megináhersla á að nemendur læri að fylgja verkinu eftir frá hugmynd að fullunnu verki og temji sér vönduð vinnubrögð.

Markmið áfangans er að nemendur læri að:

- þræða og stilla saumavél.
- taka mál og bera þau saman við máltöflur.
- taka upp snið og bera saman við mál.
- gera einfaldar breytingar á sniðum út frá eigin hugmyndum.
- leggja snið á efni og sníða flíkur.
- sauma einfaldar flíkur.

Python forritun I (80 mín í sept - jan) Python forritun II verður í boði eftir áramót.

Stefán Helgi

Grunnnáfangi þar sem þú lærir almenn atriði í Python 3 forritun. Þú lærir meðal annars um strengi, breytur, skilyrðissetningar og lykkjur.

Þessi áfangi byggir á forritunarkennslu í framhaldsskólum.

Námsmat: Verkefnaskil í google Classroom, símat, sjálfstæði og umgengni.

Veistu svarið? (40 mín) Kristmundur Guðmundsson

Þetta val er hugsað fyrir nemendur sem hafa brennandi áhuga á spurningakeppnum. Nemendur þurfa að vera metnaðarfullir og geta unnið sjálfstætt. Nemendur fá m.a. þjálfun og góðan undirbúning fyrir að taka þátt í spurningakeppni grunnskóla.

Námsmat: Umsögn byggir á virkni og sjálfstæði.

Myndlist (80mín) Ásta Sigríður Ólafsdóttir

2 stundir á viku

Lögð er áhersla á að vinna verkefni í teikningu, málun og mótun. Í teikningunni á að vinna með mismunandi efni. Í málun verður málað með akríl og vatnslitum á striga og pappír. Í mótun verður unnin skúlptúr úr leir og prófað að nota leirrennibekk. Lögð er áhersla á að nemendur læri að bera ábyrgð á eigin vinnu og temji sér sjálfstæð og öguð vinnubrögð eins og að halda sig innan tímaramma hvers þema, halda verkefnum sínum og gögnum til haga og fara vel með þau efni og áhöld sem notuð eru. Nemendur kynnst mismunandi listamönnum og farið verður út í náttúruna að teikna.

Námsmat sem liggur til grundvallar:

- Notað mismunandi efni og aðferðir við eigin sköpun
- Greint hlutföll í teikningum
- Tileinkað sér góða umgengni
- Þekkt ólíkar myndlistarstefnum og listamenn
- Verið sjálfstæð í vinnubrögðum

Stærðfræði - auka (40mín) Stefán Helgi Stefánsson

Fyrir nemendur sem vilja bæta stærðfræðikunnáttu sína. Kennslan er einstaklingsmiðuð, þar sem lögð er áhersla á hvern og einn nemenda og þarfir hans. Námsmat verður byggt á virkni og framförum.

Spilaklúbbur (80 mín). Sigrún Erna Geirsdóttir

Þetta val er hugsað fyrir nemendur sem hafa mikinn áhuga á því að spila. Við hittumst einu sinni í viku, veljum okkur spennandi borðspil og eigum saman notalega spilastund. Aðaláherslan er á borðspil en einnig verður gripið í hefðbundin spil og þá gjarnan til þess að læra ný spil. Námsmat: Virkni í tímum.

Lokaorð

Skólanámskrá skólans, á grundvelli aðalnámskrár grunnskóla og viðmiða frá sveitarfélaginu á grunni faglegrar samvinnu í skólakerfi bæjarins, er lykilplagg í skólastarfi þeirra. Í því felst að skólanámskráin nái að lýsa þeim gæðum sem skólar (ætla að) standa fyrir. Það er von bæjaryfirvalda að skólanámskrá hvers skóla nái því að vera gæðahandbók sem stuðli að árangursríkri og ánægjulegri skólagöngu hvers barns í bænum. Við eigum ekki að sætta okkur við neitt minna og það er hlutverk alls skólasamfélagsins að vinna að því. Með ósk um að þessi bekkjarnámskrá, sem einn tíundi af skólanámskrá skólans, stuðli að slíku með samvinnu allra sem að námi nemenda koma.

